

การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

ภควัด รักศรี* อธิวิทย์ บุญยโสภณ และ สมนึก วิสุทธิแพทย์

ภาควิชาการพัฒนาระบบงานอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ คณะพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
สุชาติ เชียงฉิน

ภาควิชาวิศวกรรมวัสดุและการผลิต บัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตรนานาชาติสิรินธร ไทย-เยอรมัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 08 4519 4444 อีเมล: phakhawat@gmail.com DOI: 10.14416/j.kmutnb.2023.07.015

รับเมื่อ 15 มิถุนายน 2564 แก้ไขเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564 ตอบรับเมื่อ 30 กรกฎาคม 2564 เผยแพร่ออนไลน์ 17 กรกฎาคม 2566

© 2023 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 3) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 และ 4) เพื่อจัดทำคู่มือการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 415 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ผลจากการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และมี 21 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักที่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) มี 7 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลักที่ 2) ด้านทักษะ (Skills) มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) มี 4 องค์ประกอบ และองค์ประกอบหลักที่ 3) ด้านคุณลักษณะ (Attributes) เฉพาะบุคคลมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) มี 5 องค์ประกอบ โดยรูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้รับการลงมติเห็นชอบในการประชุมสัมมนากลุ่มย่อยด้านความเหมาะสมในการนำไปใช้ ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 และผลการจัดทำคู่มือการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่ามีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ: สมรรถนะที่จำเป็นของผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ไทยแลนด์ 4.0

การอ้างอิงบทความ: ภควัด รักศรี, อธิวิทย์ บุญยโสภณ, สมนึก วิสุทธิแพทย์ และ สุชาติ เชียงฉิน, “การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0,” *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, ปีที่ 33, ฉบับที่ 3, หน้า 1-11, เลขที่บทความ 233-245157, ก.ค.-ก.ย. 2566.

Developing a Competency Framework to Empower SME Agro-Processing Entrepreneurs in Response to Thailand 4.0 Era

Phakhawat Raksri*, Teravuti Boonyasopon and Somnoek Wisuttiapaet

Department of Industrial Business and Human Resource Development, Faculty of Business and Industrial Development, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand

Suchart Siengchin

Department of Materials and Production Engineering, The Sirindhorn International Thai-German Graduate School of Engineering (TGGS), King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand

* Corresponding Author, Tel. 08 4519 4444, E-mail: phakhawatr@gmail.com DOI: 10.14416/j.kmutnb.2023.07.015

Received 15 June 2021; Revised 20 July 2021; Accepted 30 July 2021; Published online: 17 July 2023

© 2023 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the current state of Thailand's SME agro-processing entrepreneurs in response to Thailand 4.0 policy; 2) to explore competency-based development elements for the target group; 3) to create a relevant competency development model; and 4) to prepare a competency development guidance manual. The sample group included SME agro-processors of the Bangkok Metropolitan Region and peripheral areas. A group of 415 respondents and 10 experts for in-depth interviews participated in the study. The questionnaire and in-depth interviews served as tools for data collection. Average, standard deviation and Exploratory Factor Analysis were employed to analyze the data. As results, critical factors of entrepreneurial competencies development were composed of 3 main components and 21 sub-elements. Aspects of core components obtaining high rate ranking were revealed as 1) Knowledge ($\bar{X} = 3.90$) consisting of 7 sub-factors, 2) Skills ($\bar{X} = 3.94$) consisting of 4 sub-factors and 3) personal attributes ($\bar{X} = 4.29$) consisting of 5 sub-factors. Pursuant to a resolution by the sub-group meeting, the established competency framework for these SME Agro-Processors received utmost approval regarding the suitability for further application, with 100% agreement. Additionally, the guidance manual for entrepreneurial competence development was found to be appropriate, uncovering 100% feasibility of its application.

Keywords: Key Entrepreneurial Competencies, Agro-processing Industry, Thailand 4.0

Please cite this article as: P. Raksri, T. Boonyasopon, S. Wisuttiapaet, and S. Siengchin, "Developing a competency framework to empower sme agro-processing entrepreneurs in response to Thailand 4.0 era," *The Journal of KMUTNB*, vol. 33, no. 3, pp. 1-11, ID. 233-245157, Jul.-Sep. 2023 (in Thai).

1. บทนำ

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งถือว่าภาคเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจหลัก หรือเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบด้านเกษตรกรรมหลักที่สำคัญของโลกตั้งนั้นสินค้าและผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของประเทศไทยจึงมักเป็นสินค้าที่มีพื้นฐานเริ่มต้นมาจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเป็นสาขาที่มีศักยภาพสูง เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการภาครัฐจึงให้ความสำคัญและเร่งสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง เพื่อภาคการเกษตรของไทยเป็นอีกแรงในการขับเคลื่อนประเทศ [1] ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นบุคคล องค์กร หรือประเทศจึงต้องหามาตรการรองรับสถานการณ์ดังกล่าวที่มีประสิทธิภาพรวมถึงต้องมีความตระหนักรู้และปรับตัวให้มีความสามารถหรือสมรรถนะที่จำเป็นในด้านต่างๆ ที่พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างมั่นคง

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ [2] โดยข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ใน พ.ศ. 2557 ประเทศไทยมีจำนวน SME ทั้งสิ้น 2,736,744 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 99.7 เมื่อเทียบกับวิสาหกิจทั้งหมดของประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานถึง 10,501,166 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 80.3 ของการจ้างงานทั้งหมด และสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 5,212,004 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.6 ของ GDP ประเทศ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นรากฐานการพัฒนาไปสู่การพัฒนาในภาคส่วนอื่นๆ ของประเทศ อีกทั้งเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจน รวมถึงฟื้นฟูและเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ [3] โดยในปัจจุบันกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมได้ริเริ่มดำเนินโครงการปรับแผนธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถ SMEs เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ให้

สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจในภาคต่างๆ และสามารถกลับมาดำเนินธุรกิจให้เจริญเติบโตต่อไปได้ โดยมีกระบวนการวินิจฉัยและให้คำปรึกษาแนะนำอย่างเป็นระบบ ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการช่วยเหลือ SMEs ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ให้สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ [4] ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือ “Innovation Driven Enterprise; IDE” โดยมีระบบดิจิทัลเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนให้เกิดความสะดวกต่อการดำเนินกิจการ รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดการรองรับระบบเศรษฐกิจที่มีพลวัตสูงหรือมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ซึ่งถือเป็นสมรรถนะที่สำคัญขององค์กรและทรัพยากรมนุษย์ในระบบเศรษฐกิจยุคไทยแลนด์ 4.0

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น บุคคลหรือองค์กรจึงต่างเร่งปรับตัวเพื่อเป็นการสร้างหลักประกันและศักยภาพที่เพียงพอต่อการอยู่รอดและเติบโตในยุคไทยแลนด์ 4.0 รวมถึงบริษัทและปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ แม้ในปัจจุบันแนวคิดหลักเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบสมรรถนะยังมีความหลากหลายและมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง แต่องค์กรมากมายก็เลือกที่จะใช้การพัฒนารูปแบบสมรรถนะที่มีความเหมาะสมกับบริบทของตนมาใช้ในการกำหนดแนวทางดำเนินกิจการและการพัฒนาองค์กร ซึ่งบางองค์กรก็สามารถสร้างผลลัพธ์ที่สะท้อนการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรอบการพัฒนาหรือการกำหนดรูปแบบสมรรถนะขององค์กรเกิดการพัฒนารุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว [5] ดังนั้นกระบวนการกำหนดรายการสมรรถนะที่เรียกว่า Competency Modeling ซึ่งบางแนวคิดอาจเรียกว่า Competency Mapping หรือ Competency Profiling จึงได้รับการตอบรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวาง

ดังนั้น การปรับเปลี่ยนโครงสร้างและรากฐานทางเศรษฐกิจยุคใหม่เพื่อเริ่มต้นเข้าสู่ยุค “ประเทศไทย 4.0” อย่างเต็มรูปแบบของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปจึงจำเป็นต้อง [6] มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม หรือ “Value-Based

Economy” โดยมีดิจิทัลเป็นโครงสร้างพื้นฐาน เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีพลวัตสูงมากหรือเปลี่ยนแปลงเร็วมาก คุณลักษณะของทรัพยากรมนุษย์ในระบบเศรษฐกิจ “ประเทศไทย 4.0” จึงมิได้ขึ้นอยู่กับปริมาณ หากแต่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการสื่อสาร (Communication) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความร่วมมือ ประสานงาน (Collaboration) และความสามารถในการปรับตัว (Adaptability/Transformation) อันเป็น “Soft Skill” พื้นฐานของยุคดิจิทัลอันเป็นโลกที่ไร้พรมแดนเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนทุกกลไกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นขุมกำลังหลักในการพัฒนาประเทศสู่การเป็นวิสาหกิจที่มีศักยภาพสูง (High Potential Enterprises) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเกษตรซึ่งเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศไทยให้มีความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์และสามารถก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงมีสมรรถนะที่แข็งแกร่งต่อการแข่งขันบนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา “เรื่องการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยแลนด์ 4.0”

2. วิธีการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 และสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทย โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรา หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 จากนั้นทำการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ขั้นที่ 2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 10 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็นสำคัญเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยแล้วนำมาสร้างแบบสอบถามขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1) พัฒนาเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการวิจัยรูปแบบสมรรถนะผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 และนำแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างหาคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสมรรถนะของผู้ประกอบการและด้านวิชาการ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องด้านการใช้ภาษาที่เหมาะสม (Index of Item-Object Congruence; IOC) และนำคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความเชื่อมั่นในภาพรวมทั้งฉบับขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ในระดับผู้บริหารธุรกิจและผู้จัดการ ของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทย จำนวน 415 คน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อหานักความสำคัญตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสร้างรูปแบบ (Model) การพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นที่ 6 จัดทำคู่มือการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 และดำเนินการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบและประเมินการรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ด้วยวิธีการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและแก้ไขคู่มือการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามข้อเสนอแนะจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อปรับปรุงแก้ไขรูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 และแก้ไขคู่มือการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามข้อเสนอแนะจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3. ผลการวิจัย

3.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.00) มีอายุ 46–55 ปี (ร้อยละ 37.75) ระดับการศึกษาปริญญาโท (ร้อยละ 43.50) ประเภทสินค้าเกษตรในการผลิตเป็นแบบแปรรูปพืช ผัก ผลไม้ (ร้อยละ 40.25) ประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปมากกว่า 10 ปี แต่ไม่เกิน 15 ปี (ร้อยละ 39.75) ระยะเวลาการดำเนินกิจการมากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 43.00) และมีพนักงานในองค์กรมากกว่า 51 คน แต่ไม่เกิน 100 คน (ร้อยละ 36.50)

3.2 องค์กรประกอบการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

พบว่า สภาพพฤติกรรมกรรมการดำเนินงานปัจจุบันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทย โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ระดับความคิดเห็นของสภาพพฤติกรรมกรรมการดำเนินงานปัจจุบันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ระดับความคิดเห็นของสภาพการดำเนินงานปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด 3 รายการ อยู่ในระดับมาก 9 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 รายการ โดยข้อที่เกี่ยวกับ การมีความเข้าใจในการส่งเสริมและผลักดันพนักงานในองค์กร สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมา คือ มีความรู้และทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 4.65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีความรู้และทักษะการสร้างเว็บไซต์ขององค์กรที่มีความสวยงามน่าสนใจ ($\bar{X} = -3.34$)

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเกี่ยวกับการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และมี 21 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

3.3.1 องค์ประกอบหลักด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.90$) ค่าความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 54.25 มี 7 องค์ประกอบย่อย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านความรู้

องค์ประกอบหลักด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge)	
องค์ประกอบย่อยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะ	ค่าน้ำหนักปัจจัย
1. ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่าย เลือกสรรเทคโนโลยีการเกษตร และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล	8.421
2. ความรู้การใช้เครื่อง มือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ที่น่าสนใจ และการเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ	8.153

ตารางที่ 1 องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านความรู้ (ต่อ)

องค์ประกอบหลักด้าน ความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge)	
3. ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่	7.899
4. ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัลและการรับการชำระเงินออนไลน์	7.885
5. ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล	7.717
6. ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด	7.139
7. ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมและความเข้าใจกระบวนการติดตามงานด้วยเครื่องมือดิจิทัล	7.045

3.3.2 องค์ประกอบหลักด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.94$) ค่าความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 43.586 มี 4 องค์ประกอบย่อย ดังแสดงในตารางที่ 2

3.3.3 องค์ประกอบหลักด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 4.29$) ค่าความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 56.023 มี 5 องค์ประกอบย่อย ดังแสดงในตารางที่ 3

3.4 รูปแบบการพัฒนาศมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาศมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งได้นำมาจัดทำเป็นรูปแบบ (Model) ผ่านมติเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจำนวน 12 ท่าน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักและ 16 องค์ประกอบย่อย ดังรูปที่ 1

ตารางที่ 2 องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านทักษะ

องค์ประกอบหลักด้าน ทักษะของผู้ประกอบการ (Skills)	
องค์ประกอบย่อยสำคัญที่ส่งผลต่อการ พัฒนาศมรรถนะ	ค่าน้ำหนักปัจจัย
1. ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหา ทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์พนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่	14.433
2. ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และกฎหมายธุรกรรมทางดิจิทัล	10.019
3. ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น	9.957
4. ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า	9.177

ตารางที่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาศมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

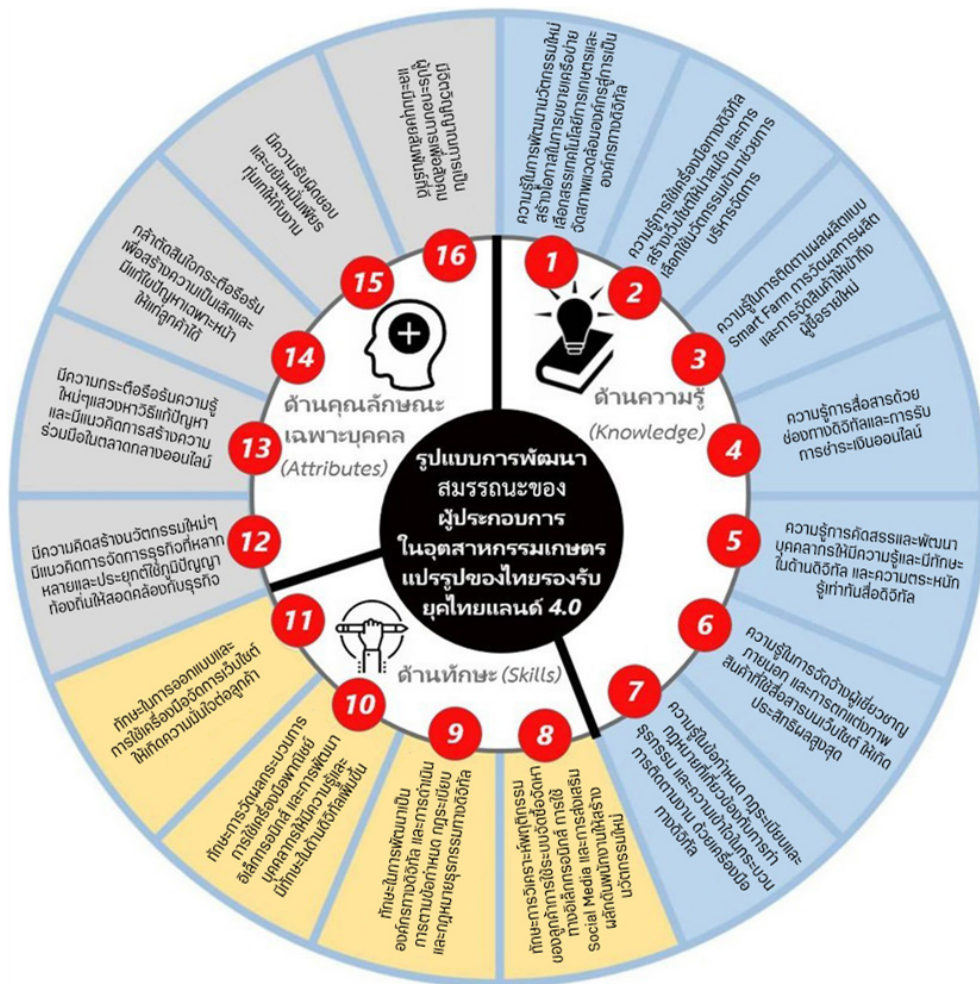
องค์ประกอบหลัก ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ประกอบการ (Attributes)	
องค์ประกอบย่อยสำคัญที่ส่งผลต่อการ พัฒนาศมรรถนะ	ค่าน้ำหนักปัจจัย
1. มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มีแนวทางการจัดการธุรกิจที่หลากหลาย และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ	14.547
2. มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ๆ แสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนวทางการสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์	12.602
3. กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าให้แก่ลูกค้าได้	11.383

ตารางที่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	
ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ประกอบการ (Attributes)	
4. มีความรับผิดชอบและขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน	9.317
5. มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	8.174

3.5 คู่มือแนวปฏิบัติของการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้รูปแบบ จำนวน 18 หน้า ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 4 ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดความสำเร็จในแต่ละองค์ประกอบทั้งหมด 16 องค์ประกอบ

รูปที่ 1 รูปแบบ (Model) การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0

ตารางที่ 4 ตัวอย่างเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบการปฏิบัติ การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุค ไทยแลนด์ 4.0

องค์ประกอบหลักที่ 1 : สมรรถนะด้านความรู้ของผู้ประกอบการ (Knowledge)		
องค์ประกอบย่อย	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ตัวชี้วัด
องค์ประกอบย่อย ที่ 3 ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาการจัดการ Smart Farm เพื่อการเพิ่มผลผลิตในงานเกษตรกรรม ศึกษาการจัดการความต้องการผู้ซื้อในตลาดใหม่ (Demand Management) ศึกษาการใช้เครื่องมือจัดการลูกค้าใหม่ CRM ศึกษาการใช้เครื่องมือวิเคราะห์สถิติ Power BI ศึกษาการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ฐานข้อมูล Google Data Studio 	มีความรู้ด้านติดตามผลผลิต การวัดผล การจัดสินค้าที่ดี ที่เพิ่มขึ้นและมีคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 3 คะแนน

4. อภิปรายผลและสรุป

ผลการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการตามรูปแบบในการปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Skills) และด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Attributes) สอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland [7] กล่าวว่า สมรรถนะบุคคลตามเกิด จากองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังนี้ 1) ทักษะ (Skills) 2) ความรู้ (Knowledge) 3) ทศนคติค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self - Concept) 4) บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้นเช่นเป็นคนที่น่าเชื่อถือไว้วางใจ ได้มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ และ 5) แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย

1) ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบ สอดคล้องกับ Prama

[8] ได้ศึกษา การพัฒนาเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนพบว่า ประเมิน ผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 8 สมรรถนะหลัก (Core Competencies) คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ 4) คุณธรรม และจริยธรรม 5) ความร่วมแรง ร่วมใจ 6) ความเข้าใจองค์กร และระบบราชการ 7) การบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 8) มนุษยสัมพันธ์ และยังสอดคล้องกับกรมส่งเสริม อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม [9] ได้ทำการ วิเคราะห์ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (CSF Analysis) เป็นสิ่งที่องค์กรต้อง ให้ความสำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยกระดับผลประกอบการให้สูงขึ้น (Higher Performance)

2) ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ สอดคล้องกับวีระวัฒน์ [10] ได้ศึกษาการ พัฒนาเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียนพบว่า มนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับบุคคล ต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเป้าหมายใน การทำงานร่วมกันและ เพื่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับ บุคคล หน่วยงาน และองค์กร ควรมีเกณฑ์พฤติกรรมดังต่อไปนี้ สามารถพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานได้ทุกกลุ่ม รู้จักใช้คำพูด ที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์สามารถใช้ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานมีเทคนิค วิธีการในการสร้างความสัมพันธ์รักษาและเพิ่มระดับความสัมพันธ์กับบุคคลกลุ่มต่างๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีซึ่งมีส่วนช่วยให้ได้ผลงานสูงกว่า เป้าหมายที่กำหนด

3) ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Attributes) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ สอดคล้องกับ Frederick และคณะ [11] กล่าวว่า การเป็นผู้ประกอบการ เป็นกระบวนการพลวัตของการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง และการสร้างสรรค์ ซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงาน และความ กระตือรือร้น เพื่อนำแนวความคิด ใหม่ ไปสู่การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

ความเต็มใจที่จะยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแง่ของเวลา เงินลงทุน หรืออาชีพ ความสามารถในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทักษะที่สร้างสรรค์ในการจัดทรัพยากรมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ทักษะในการสร้างแผนงาน ธุรกิจที่ดี

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0

พบว่า มีองค์ประกอบหลักทั้งหมด 3 ด้านและ 16 องค์ประกอบย่อย โดยองค์ประกอบหลักที่เป็นหน้าที่การบริหารงานมีดังนี้ 1) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.90$) 2) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.94$) 3) ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 4.29$)

4.2 ผลการจัดทำรูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0

พบว่า มีองค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และมี 16 องค์ประกอบย่อยมีรายละเอียดดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ (1) ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย 1) ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ สร้างโอกาสในการขยายเครือข่ายเลือกสรรเทคโนโลยีการเกษตร และจัดสภาพแวดล้อมองค์กรสู่การเป็นองค์กรทางดิจิทัล 2) ความรู้การใช้เครื่อง มือทางดิจิทัล สร้างเว็บไซต์ที่น่าสนใจ และการเลือกใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยการบริหารจัดการ 3) ความรู้ในการติดตามผลผลิตแบบ Smart Farm การวัดผลการผลิต และการจัดสินค้าให้เข้าถึงผู้ซื้อรายใหม่ 4) ความรู้การสื่อสารด้วยช่องทางดิจิทัล และการรับชำระเงินออนไลน์ 5) ความรู้การคัดสรรและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัล และความตระหนักรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล 6) ความรู้ในการจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญภายนอก และการตกแต่งภาพสินค้าที่ใช้สื่อสารบนเว็บไซต์ ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และ 7) ความรู้ในข้อกำหนด กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำ

ธุรกรรม และความเข้าใจในกระบวนการ การติดตามงาน ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล ได้ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปได้พัฒนาศักยภาพของตัวเอง องค์ประกอบหลักที่ (2) ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วย 1) ทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า การใช้ระบบจัดซื้อจัดหาทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ Social Media และการส่งเสริมผลักดันพนักงานให้สร้างนวัตกรรมใหม่ 2) ทักษะในการพัฒนาเป็นองค์กรทางดิจิทัล และการดำเนินการตามข้อกำหนด กฎระเบียบและกฎหมายธุรกิจทางดิจิทัล 3) ทักษะการวัดผลกระบวนการ การใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมีทักษะในด้านดิจิทัลเพิ่มขึ้น และ 4) ทักษะในการออกแบบและการใช้เครื่องมือจัดการเว็บไซต์ให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้า และองค์ประกอบหลักที่ (3) ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Attributes) ประกอบด้วย 1) มีความคิดสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มีแนวความคิดการจัดการธุรกิจที่หลากหลาย และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับธุรกิจ 2) มีความกระตือรือร้นความรู้ใหม่ๆ แสวงหาวิธีแก้ปัญหา และมีแนวความคิดสร้างความร่วมมือในตลาดกลางออนไลน์ 3) กล้าตัดสินใจกระตือรือร้นเพื่อสร้างความเป็นเลิศและมีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้แก่ลูกค้าได้ 4) มีความรับผิดชอบ และขยันหมั่นเพียรทุ่มเทให้กับงาน และ 5) มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 14 ท่าน พบว่าในภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นว่าเป็นไปได้ในการนำไปปรับใช้คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 ผลการจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0

ประกอบด้วย 1) คำนำ 2) สารบัญ 3) บทนำ 4) เนื้อหา โดยเนื้อหาในเล่มคู่มือได้นำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตามองค์ประกอบทั้งหมดเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้

(Knowledge) 2) ด้านทักษะ (Skill) 3) ด้านคุณลักษณะ (Attributes) โดยในเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบ จะมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบย่อย แนวทางการปฏิบัติตามองค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติตามองค์ประกอบย่อย

ผลการประเมินคู่มือการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ในภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปปรับใช้คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ข้อเสนอแนะ

4.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยนี้

1) ผู้ประกอบการควรนำความรู้และทักษะในด้านการนำนวัตกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิต กระบวนการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐาน กระบวนการแปรรูป ตลอดจนกระบวนการขายและการตลาด โดยผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยเพื่อการแข่งขันทางธุรกิจในยุคดิจิทัลรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0

2) ผู้ประกอบการควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยรองรับโมเดลประเทศไทย 4.0 ไปกำหนดยุทธศาสตร์ในดำเนินธุรกิจขององค์กร ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมถึงการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและการสร้างเครือข่ายการพัฒนา ร่วมกับภาคเอกชนและจะเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางเพื่อการสร้างโอกาสทางธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปได้อย่างยั่งยืน

3) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและผู้บริหารองค์กรยุคใหม่ควรนำคู่มือแนวปฏิบัติ มาเป็นแผนงานการปฏิบัติเพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กร 4.0 ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตามหลักสูตรปฏิบัติ อาทิ หลักสูตรการศึกษารับรู้การพัฒนานวัตกรรมในองค์กรยุคใหม่ หลักสูตรการพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการดำเนินงานด้าน Social Media และหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ

พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆในองค์กร

4.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่เจาะลึกไปยังส่วนงานหลักขององค์กร ได้แก่ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ในกระบวนการแปรรูปสินค้าเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการบุคคลากรฝ่ายผลิตในธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป การนำระบบบริหารทรัพยากรในองค์กร (ERP) ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการบุคคลากรในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป หรือ การพัฒนาระบบการขายและการตลาดด้วยระบบ AI ที่ส่งผลกระทบต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปขององค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

2) จากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทย ที่มีมาตรการล็อกดาวน์ทั่วโลก ซึ่งจะส่งทั้งผลดี คือ จะเป็นโอกาสทางตลาดครั้งใหญ่ และจะส่งผลเสียคือการต้องปิดโรงงานที่ทำให้ดำเนินธุรกิจเกิดความไม่แน่นอน ดังนั้นควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในสถานการณ์ไม่ปกติ ที่แบ่งแยกตามชั้นของอุตสาหกรรมภาคผลิตตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อต่อยอดสู่การพัฒนางานวิจัยในครั้งต่อไป เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปของไทยให้สามารถดำเนินได้ในสถานการณ์ที่เป็นปกติใหม่ หรือ New Normal ต่อไปอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- [1] S. Boonma, *Mathematics and Sufficiency Economy*, Bangkok: Phithak Printing Office, 2007, pp. 21 (in Thai).
- [2] Get to know Thai SME. (2017). *Office of Small and Medium Enterprises Promotion 2017-2021* [Online]. Available: https://www.sme.go.th/upload/mod_download/ทำความเข้าใจกับ%20SME%20ไทย.pdf

- [3] Department of Industrial Promotion Ministry of Industry. (2015). *Project to adjust business plans and increase capacity of SMEs* [Online]. Available: http://old.industry.go.th/oig/index.php/2016-05-02-07-30-27/item/download/525_7055b2_d0adce1551aa293d9160cab43e
- [4] Ministry of Industry (2016). *Strategy for the development of Thai Industry 4.0 over 20 years (2017–2036)*. [Online]. Available <https://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/2017/20171114-oie.pdf>
- [5] W. Pannitamai, *Development of Competency Models for Human Resource Management*, Public and Private Management, 2007, pp. 2–30.
- [6] Office of the Civil Service Commission. (2017) *Human resource development to drive policy. “Thailand 4.0”* [Online]. Available: https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/raayngaan_nbs.2_runthii_9.pdf
- [7] D.C. McClelland, “Identifying Competencies with Behavioral-event interviews,” *Psychological Science*, vol. 9, no. 5, pp. 331–339, 1999.
- [8] S. Prama, “Development of competency criteria for evaluation of the administrators of the educational technology center, non-formal education administration office,” Ph.D. dissertation, Ed.D. Adult Education, Srinakharinwirot University, 2007 (in Thai).
- [9] P. Weerawat, “Development of competency models for human resource management,” *Journal of Public and Private Management*, vol. 13, no. 1, pp. 1-34, May 2006 (in Thai).
- [10] Ministry of Industry. (2016, October). *Thai Industry 4.0 Development Strategy for 20 years (2017–2036)*. Available : <http://www.oie.go.th/assets/portals/1/fileups/2/files/Industrial%20Master%20Plan/thailandindustrialdevelopmentstrategy4.0.pdf>
- [11] D.F. Kuratko and R.M. Hodgetts. *Entrepreneurship: A Contemporary Approach*. Orlando: Harcourt Brace College Publishers, 2007.